

Sygn. akt: I C 2749/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Andrzej Antkiewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Monika Kopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2019 r. w Grudziądzu na rozprawie

sprawy z powództwa L. G.

przeciwko A. G.

o zapłatę

1. uchyla wyrok zaoczny z dnia 30 stycznia 2019 r. w zakresie punktu 1. (pierwszego) w części rozstrzygającej o odsetkach ustawowych za opóźnienie oraz w zakresie punktu 2. (drugiego), a w pozostałej części utrzymuje wyrok zaoczny w mocy;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 13.000 (trzynaście tysięcy) złotych od dnia 18 października 2018 r. do dnia zapłaty i oddala powództwo o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w pozostałej części;
3. oddala wniosek pozwanego o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2749/18

UZASADNIENIE

wyroku

L. G. domagał się zasądzenia od A. G. kwoty 13.000,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 maja 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu. W pozwie wskazano, że pozwany chciał zakupić auto, lecz brakowało mu środków pieniężnych. Powód przekazał pozwanemu 20.000 zł na zakup pojazdu, a pozwany zobowiązał się do zwrotu pieniędzy do dnia 31 kwietnia 2017 r. Powód zaznaczył, że pieniądze z jego konta bankowego pobrała żona pozwanego (córka powoda), która następnie przekazała całą kwotę pozwanemu. Powód dodał, że pozwany zwrócił na jego rzecz jedynie 7.000 zł, mimo tego, że powód wielokrotnie zwracał się do niego o zwrot środków pieniężnych. Pismem z dnia 3 września 2018 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu całej kwoty dochodzonej pozwem.

Wyrokiem zaocznym z dnia 30 stycznia 2019 r. po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od następujących kwot i dat:

- od kwoty 2.000 zł od dnia 2 maja 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.000 zł od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.000 zł od dnia 1 lipca 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.000 zł od dnia 1 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.000 zł od dnia 1 września 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.000 zł od dnia 1 października 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.000 zł od dnia 1 listopada 2017 r. do dnia zapłaty,

oddalił powództwo w części (co do odsetek), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i nadał wyrokowi w punktach 1. i 3. rygor natychmiastowej wykonalności.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego, którym zaskarżony wyrok w całości, pozwany wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu. Zaprzeczył temu, aby powód udzielił mu pożyczki w kwocie 20.000 zł i wzywał go do spłaty pożyczki albo żądał spisania umowy, czemu pozwany miał odmówić. Pozwany podkreślił, że z dokumentów i zeznań powoda wynika, że kwota 20.000 zł została przez powoda przekazana na konto córki – ówczesnej żony pozwanego M. G., która później z pieniędzy pozwanego przekazywała ojcu różne kwoty na spłatę zadłużenia – 1.000, 2000 zł. Pozwany podkreślił, że M. G. w tym czasie w ogóle nie zarabiała i on ją utrzymywał. Pozwany odniósł się do zeznań byłej żony, że potrzebował samochodu, by otrzymać pracę, uznając je za absurdalne. Zaznaczył, że stale pracuje poza Polską, na całym świecie, a do miejsca pracy dolatuje samolotem, samochodu nie używa zarówno do dojazdu do pracy, jak i w trakcie jej wykonywania. Pozwany wskazał jednocześnie, że nieprawdą jest, że M. G. nie korzystała z samochodu, bo miała taki zakaz. W istocie auto było przede wszystkim wykorzystywane przez jego byłą żonę, a on jeździł nim może kilka razy. Często zdarzało się, że w trakcie jego pobytu poza Polską samochód ulegał „awarii” podczas korzystania z niego przez żonę, np. w 2018 r. żona pozwanego nie dopilnowała poziomu oleju w silniku i zatarła go, co skutkowało jego kosztowną naprawą w warsztacie, za którą pozwany zapłacił. Samochód był ściągany lawetą na warsztat.

Zdaniem pozwanego, powód skierował wobec niego pozew jedynie w ramach odwetu za rozstanie z jego córką, a żoną pozwanego (k. 29-32 akt).

Po wniesieniu sprzeciwu, pełnomocnik powoda wniósł o utrzymanie wyroku zaocznego w mocy. Zaznaczył, że fakt udzielenia pożyczki został przyznany przez pozwanego, a pożyczka została udzielona wyłącznie pozwanemu (k. 54-54v akt).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1 akt).

Sąd ustalił, co następuje:

W 2015 r. L. G. pracował w Niemczech. W Polsce posiadał lokatę w banku. Jego córka M. G. w tym czasie pozostawała w związku małżeńskim z A. G.. Wiosną 2015 r. M. G. zadzwoniła do ojca do Niemiec z informacją, że jej mąż potrzebuje samochodu, aby dojeżdżać do pracy w Danii i do wożenia innych pracowników z Polski, za co otrzyma większą dietę. Następnie przekazała telefon mężowi, który poprosił teścia o pożyczkę na zakup samochodu. L. G. zgodził się pożyczyć zięciowi 20.000 zł na zakup auta. Warunki zwrotu pożyczki miały być ustalone po powrocie powoda z pracy w Niemczech. Córka powoda miała w tym czasie pełnomocnictwo do jego kont bankowych. Powód powiedział jej, że ma podjąć lokatę, która się kończyła, wziąć umówioną kwotę na zakup auta, a resztę przekazać na konto oszczędnościowe. W dniu 7 maja 2015 r. M. G. wypłaciła z konta powoda kwotę 20.000 zł. Kilka dni później pozwany zakupił za te pieniądze w komisie V. (...) na swoje nazwisko i zarejestrował na siebie. Samochodem tym jeździł kilka razy do pracy

do Danii. Kiedy nie jechał nim za granicę, użytkowała go w Polsce żona. Pozwany z żoną pozostawali w ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

Powód wrócił definitywnie do kraju z pracy w Niemczech 1 kwietnia 2017 r. Wcześniej przyjeżdżał na krótkie terminy do domu do G.. Do (...) córka przekazała mu dwukrotnie w gotówce po 2.000 zł z pieniędzy zarobionych przez męża, gdyż ona w tym czasie nie pracowała. Na przełomie 2017 r. i 2018 r. powód remontował mieszkanie zięcia i w tym czasie ponownie pożyczył mu 5.000 zł na zakup okien i montaż. Znow nie spisywano umowy pożyczki. W tym czasie strony ustaliły, że pozwany będzie oddawał teściowi pożyczkę na samochód w ratach po zwrocie pożyczki na okna, jak będzie zjeżdżał z zagranicy – co miesiąc - półtora miesiąca. Kwota raty nie była określona. Pozwany miał oddawać tyle, ile będzie miał, np. 1.500 - 2000 zł. W dniu 28 czerwca 2018 r. pozwany otrzymał kwotę 2000 zł na poczet zwrotu pożyczki na auto. Córka przywiozła wówczas wnuczkę na wakacje do G.. Wcześniej przekazała jeszcze ojcu na poczet spłaty pożyczki kwotę 1.000 zł. Było to z pieniędzy zarobionych przez męża.

W lipcu 2018 r. A. G. przyjechał do G. rozmawiać z teściem w sprawie ratowania małżeństwa. Odebrał też z G. na lawecie V. (...), którego żona zatarła silnik. Pozwany pokrył koszty holowania pojazdu i jego naprawy po zatarciu silnika. Pod koniec sierpnia 2018 r. powód wrócił z wakacji od brata, spisał umowę pożyczki według wzoru z Internetu i kiedy zięć odbierał wnuczkę w sierpniu, powód prosił o podpisanie umowy, jednakże pozwany odmówił, twierdząc, że wszystko się zmieniło i połowę pożyczki ma spłacić M. G.. Wcześniej sam proponował teściowi spisanie umowy pożyczki. L. G. nadal żądał spłaty pożyczki wyłącznie od pozwanego, podnosząc, że samochód zakupiony za pożyczkę jest zarejestrowany wyłącznie na zięcia. W tym czasie pozwany wniósł pozew rozwody. We wrześniu miał jechać do pracy i powiedział powodowi, że po rozwodzie się rozliczy. Powód zgłosił się już wówczas do prawnika, a ten pismem z dnia 3 września 2018 r. wezwał pozwanego do zwrotu powodowi w terminie 14 dni reszty pożyczki w wysokości 13.000 zł.

W dniu 3 grudnia 2018 r. orzeczono rozwód małżonków M. i A. G.. Samochód marki V. (...) cały czas użytkuje pozwany, posiadając jego dokumenty i kluczyki. Poza kwotą 7.000 zł pozwany nie zwrócił powodowi pożyczki.

Dowody: przesłuchanie powoda – k. 18 i 55-56 akt

częściowo przesłuchanie pozwanego – k. 56-57 akt

zeznanie świadków M. G. – k. 18-18v akt i T. M.

– k. 54v i 55 akt

wezwanie do zapłaty – k. 8 akt

potwierdzenie wypłaty z konta powoda kwoty 20.000 zł w dniu 7 maja 2015 r. – k. 12

akt

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie dał częściowo wiary przesłuchaniu pozwanego, w szczególności co do tego, że kupił V. (...) za gotówkę, nie wiedział do czasu powiadomienia go o tym przez byłą żonę po rozwodzie o pożyczce teścia na samochód i częściowym zwrocie pożyczki przez żonę oraz że nie przekazywał żadnych pieniędzy żonie na zwrot pożyczki. Przeczą temu wyraźnie zeznania powoda i jego córki, którzy zgodnie zeznali, że pozwany kupił ww. samochód z pożyczki od teścia, o której zaciągnięcie zwrócił się telefonicznie do niego i że zwrócił przez żonę część pożyczki, tj. trzy razy po 2.000 zł i raz 1.000 zł. Nie zawarto jednak umowy pożyczki na piśmie ze względu na więzi rodzinne łączące strony. Taką praktykę w zakresie zawierania pożyczek między stronami potwierdza to, że w okresie późniejszym pozwany zaciągnął od powoda inną pożyczkę na zakup okien również bez zachowania formy pisemnej, co pozwany potwierdził podczas przesłuchania (k. 57 akt). Powód uwiarygodnił fakt przekazania pozwanemu kwoty 20.000 zł na poczet zakupu samochodu, przedkładając wydruk komputerowy potwierdzający wypłatę przez M. G. z jego konta kwoty 20.000 zł

w dniu 7 maja 2015 r. W tym czasie pozwany utrzymywał normalne relacje małżeńskie z córką powoda. Nie jest więc racjonalne tłumaczenie pozwanego, że żona ukryła przed nim pożyczkę na tak dużą kwotę. Pozwany nie potrafił też wskazać, na co miałyby być spożytkowane tak duże pożyczki przez żonę. Pozwany potwierdził zakup samochodu w maju lub czerwcu 2015 r., co uwiarygadniało wersję powoda, że kwota 20.000 zł wybrana z jego konta przez córkę była przeznaczona właśnie na zakup auta dla pozwanego w celu dojazdu do pracy do Danii. Własny samochód dawał pozwanemu szansę uzyskania większej diety od pracodawcy ze względu na możliwość przewozu innych pracowników z Polski, co potwierdza to, że pozwany posiadał interes w zakupie auta. Pozwany sam przyznał, że był w Danii dwa razy V. (...) (k. 56v akt), dlatego jego stanowcze twierdzenie zawarte w sprzeciwie, że „do miejsca pracy dolatuje samolotem, a samochodu nie używa zarówno do dojazdu do pracy, jak i w trakcie jej wykonywania” było oczywiście nieprawdziwe.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania powoda i jego córki M. G., albowiem były zgodne i znajdowały częściowo potwierdzenie w dokumentach złożonych do akt, których prawdziwości nikt nie kwestionował. W ocenie Sądu powód zeznawał spontanicznie i prawdziwie, nie ukrywając nawet okoliczności dla siebie niekorzystnych, mianowicie co do tego, że tak naprawdę nie ustalil z pozwanym definitywnie żadnego terminu zwrotu pożyczki, co ostatecznie przesądziło o częściowym oddaleniu jego powództwa – w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie za okres sprzed upływu 6 tygodni od doręczenia pozwanemu wezwania z dnia 3 września 2018 r.

Przyznać też należy, że wersja pozwanego o pożyczce udzielonej wyłącznie córce powoda w tajemnicy przed pozwanym była mniej wiarygodna niż wersja powoda. Skoro bezsporne było, że M. G. w 2015 r. nie pracowała i pozostawała na utrzymaniu męża, nieracjonalne byłoby udzielenie przez powoda pożyczki tylko jej, albowiem nie gwarantowała w żaden sposób jej zwrotu.

Niesłuszny był zarzut pozwanego, że w sprawie nie było dopuszczalne przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka i przesłuchania stron na okoliczność zawarcia między stronami umowy pożyczki, ze względu na treść art. 74 § 1 i 2 k.c. i art. 720 § 2 k.c. Przepisy te dopuszczają przeprowadzenie takich dowodów, jeżeli fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą pisma. Powód uprawdopodobnił fakt udzielenia pożyczki przedkładając wydruk komputerowy potwierdzający wypłatę przez M. G. (żonę pozwanego) z jego konta kwoty 20.000 zł w dniu 7 maja 2015 r.

Uszło uwadze pozwanego również to, że według treści art. 720 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym w 2015 r., a więc w czasie zawarcia umowy pożyczki między stronami, umowa pożyczki, której wartość przenosiła pięćset złotych, powinna być jedynie stwierdzona pismem, a więc niekoniecznie musiała być zawarta na piśmie. W ocenie Sądu umowa pożyczki na kwotę 20.000 zł zawarta między stronami została stwierdzona pismem, albowiem potwierdza jej zawarcie przedłożony do akt wydruk komputerowy stwierdzający wypłatę przez M. G. (żonę pozwanego) z konta powoda kwoty 20.000 zł w dniu 7 maja 2015 r.

Zeznania świadka T. M., choć wiarygodne, nie wniosły wiele do sprawy. Świadek potwierdził jednak, że pozwany jeździł własnym autem do pracy za granicę, czemu pozwany zaprzeczył w sprzeciwie.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. W ustalonych okolicznościach sprawy nie ulegało wątpliwości, że pozwany nie zwrócił powodowi częściowo pożyczki, zatem powinien ją zwrócić obecnie na mocy wyroku sądowego.

Skoro według ustaleń Sądu strony nie ustaliły definitywnie terminu zwrotu pożyczki, ani przy jej zawarciu, ani do czasu wypowiedzenia umowy pożyczki na piśmie, jej wymagalność należało wiązać z upływem terminu 6 tygodni od otrzymania przez pozwanego pisma z dnia 3 września 2018 r. zgodnie z treścią art. 723 k.c., a zatem uwzględniając okres dwóch dni na doręczenie listu poleconego, termin wypowiedzenia upłynął o północy 17 października 2018 r. Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty wskazanej w pozwie od dnia następnego, tj. 18 października 2018 r. znajdowało więc uzasadnienie w przepisach art. 481 § 1 i 2 k.c. Dla skuteczności wypowiedzenia nie było wymagane osobiste jego odebranie przez pozwanego i zapoznanie się, albowiem zgodnie z treścią art. 61 § 1 k.c. oświadczenie

woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.

Z tych względów, na podstawie art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd uchylił wyrok zaoczny jedynie w części – w zakresie punktu pierwszego w części rozstrzygającej o odsetkach ustawowych za opóźnienie oraz w zakresie punktu drugiego i w tym zakresie orzekł ponownie w punkcie 2. (drugim) wyroku z dnia 12 kwietnia 2019 r., a w pozostałej części Sąd utrzymał wyrok zaoczny w mocy.

Wskazać należy, że również przy wersji, że to żona pozwanego zaciągnęła pożyczkę u ojca na zakup samochodu lub że zaciągnęli ją oboje małżonkowie G., żądanie pozwu byłoby również uzasadnione, albowiem przy solidarności dłużników wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (art. 366 § 1 k.c.). Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 30 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny. Kupno niedrogiego samochodu na potrzeby obojga małżonków jest zaspokajaniem zwykłych potrzeb rodziny.

O kosztach procesu w punkcie 3. (trzecim) sentencji wyroku zaocznego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, albowiem żądanie główne powoda uwzględniono w całości. Na koszty powoda składały się: opłata od pozwu - 300 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 17 zł (k. 10 akt) i wynagrodzenie adwokacie za zastępstwo przed Sądem w kwocie 3.600 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Zarzutów pozwanego zawartych w sprzeciwie od wyroku zaocznego nie uwzględniono, dlatego w punkcie 3. (trzecim) wyroku z dnia 12 kwietnia 2019 r. oddalono wniosek pozwanego o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu (art. 98 § 1 k.p.c. a contrario).